

ההשפעה ארוכת-הטווח של פינוי ישובים על התעסוקה והשכר

תובנות מהמקרה של מפוני תכנית ההתנתקות

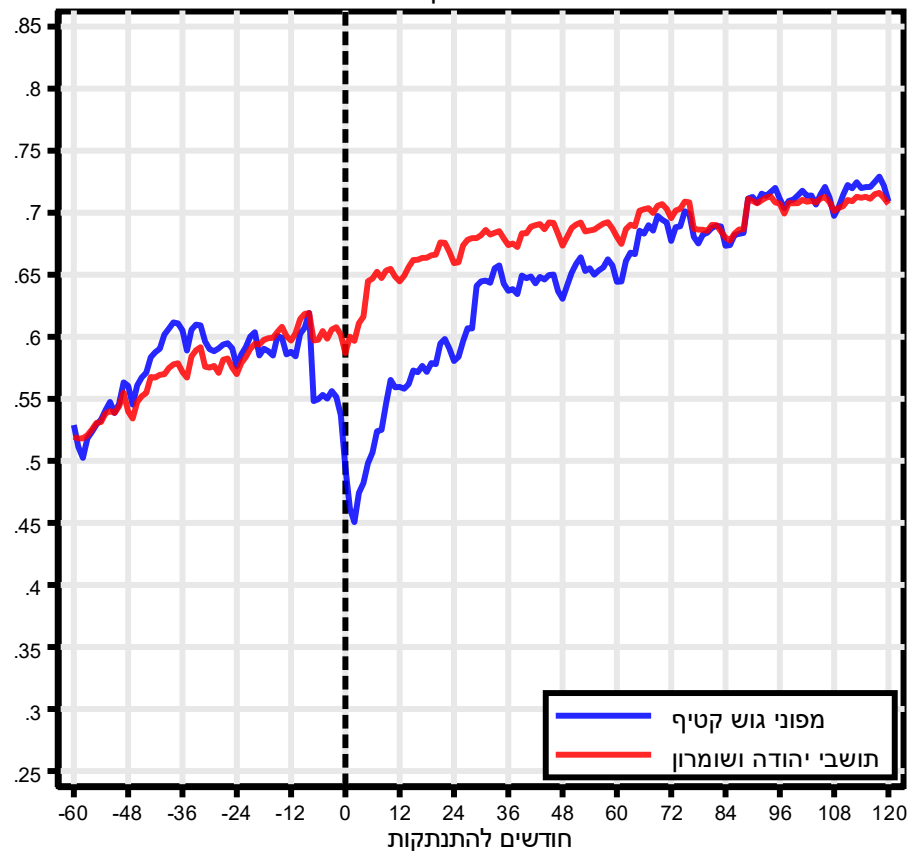
איתמר יקיר, המכון הישראלי לדמוקרטיה

מוטיבציה: מה ניתן ללמוד ממקרים אחרים של פינוי ישובים לגבי השפעת הפינוי על התעסוקה והשכר של יחידים?

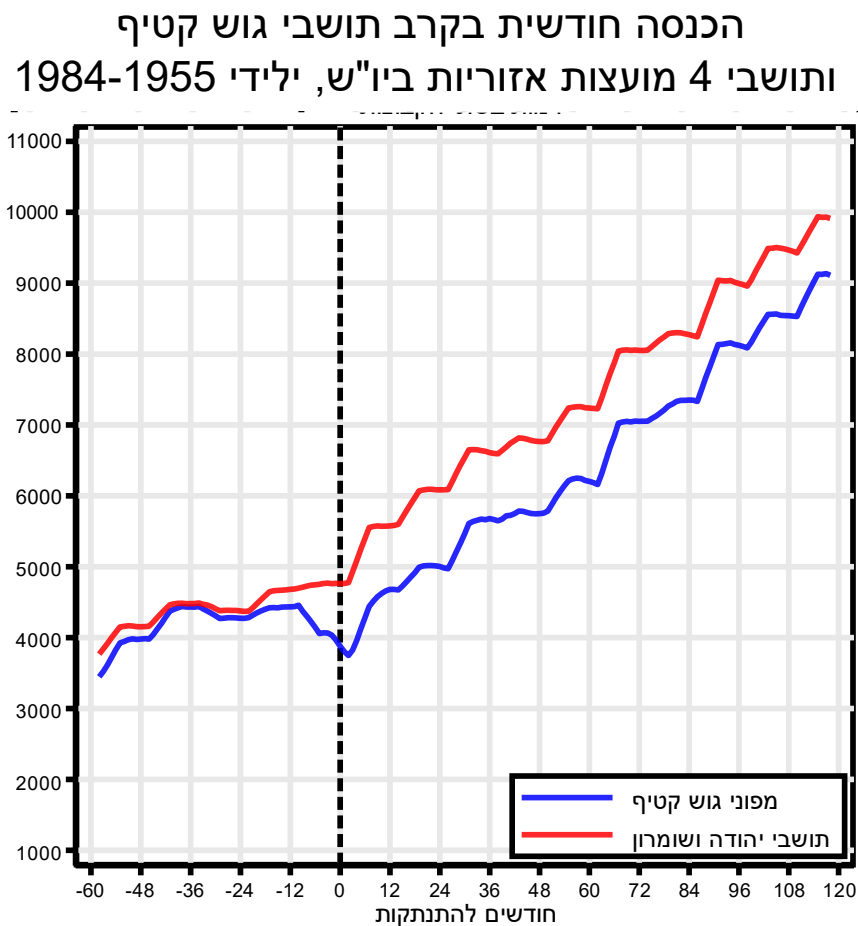
- פינוי הישובים בעוטף עזה ובגבול הצפון – אירוע דרמטי ורב-השלכות
- לא הפעם הראשונה בהיסטוריה של הציונות שישובים מפונים מיושביהם
- ניתן להתוות תוצאות שונות עבור מי שפונו במסגרת תכנית ההתנתקות

ההתנתקות הביאה לירידה משמעותית וממושכת בתעסוקה בקרב שכירים שגרו בגוש קטיף

שיעורי התעסוקה בקרב תושבי גוש קטיף ותושבי 4 מועצות אזוריות ביו"ש, ילידי 1955-1984

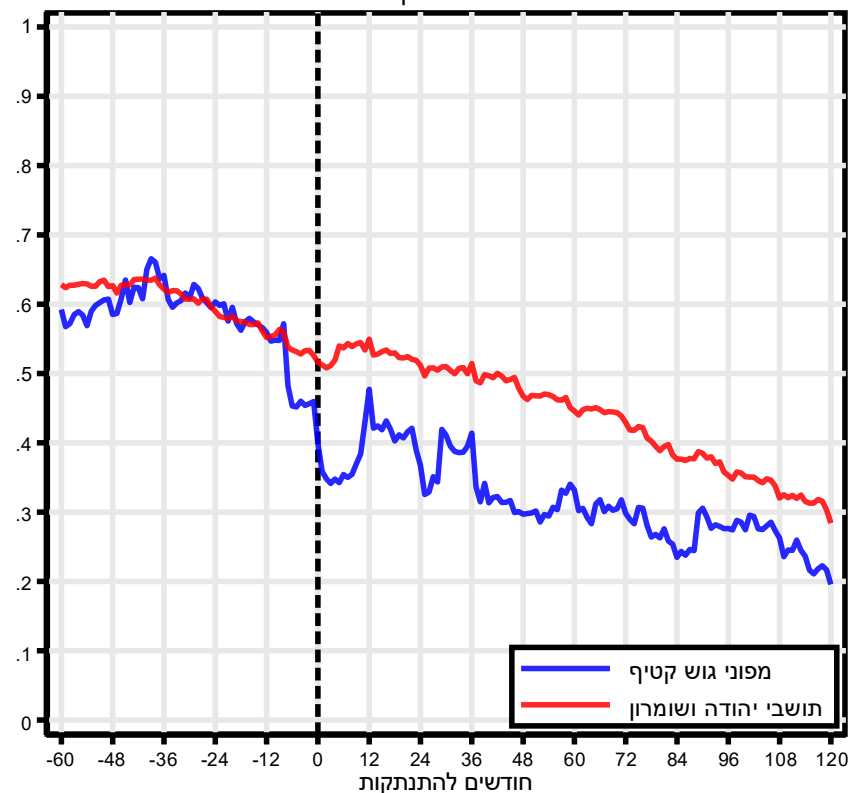

ההתנתקות הביאה לירידה משמעותית וממושכת בגובה ההכנסה מעבודה בקרב שכירים שגרו בגוש קטיף

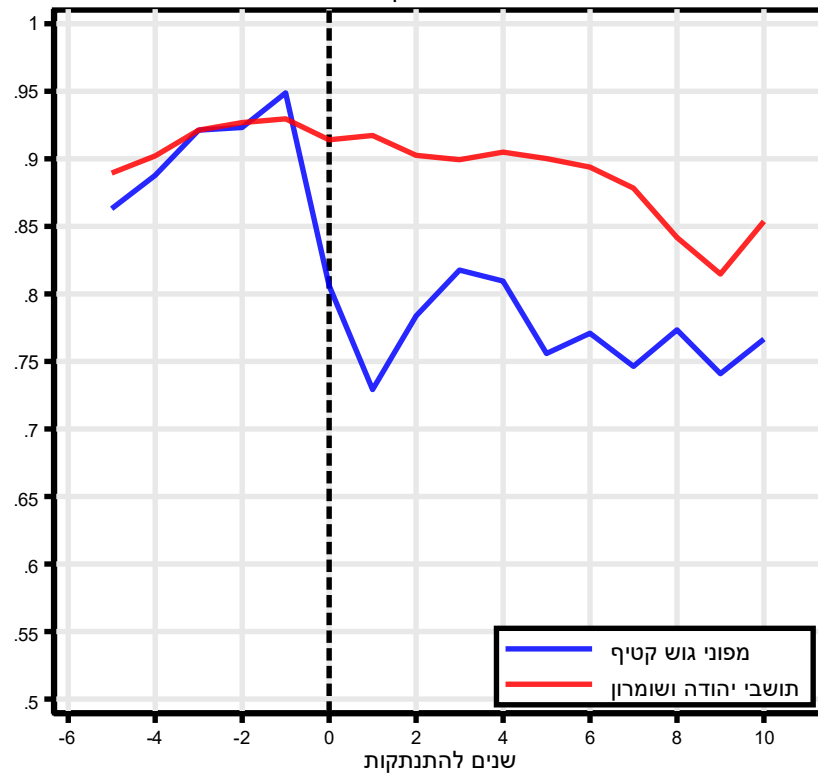
ההתנתקות חיזקה את הנטייה לפרישה מוקדמת מתעסוקה בקרב האוכלוסייה המבוגרת

שיעורי התעסוקה בקרב תושבי גוש קטיף ותושבי ארבע מועצות אזוריות ביהודה ושומרון, ילידי/ות 1940-1949

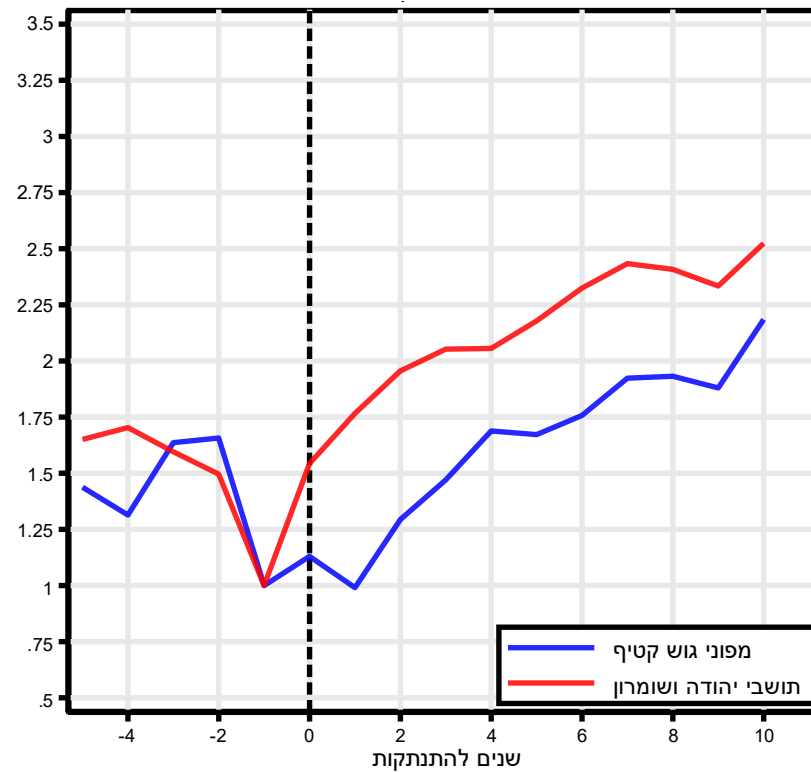

עצמאים נפגעו באופן ניכר ולאורך זמן בממד התעסוקה והשכר

שיעורי בעלי הכנסה בקרב מי שהיו עצמאים ערב ההתנתקות

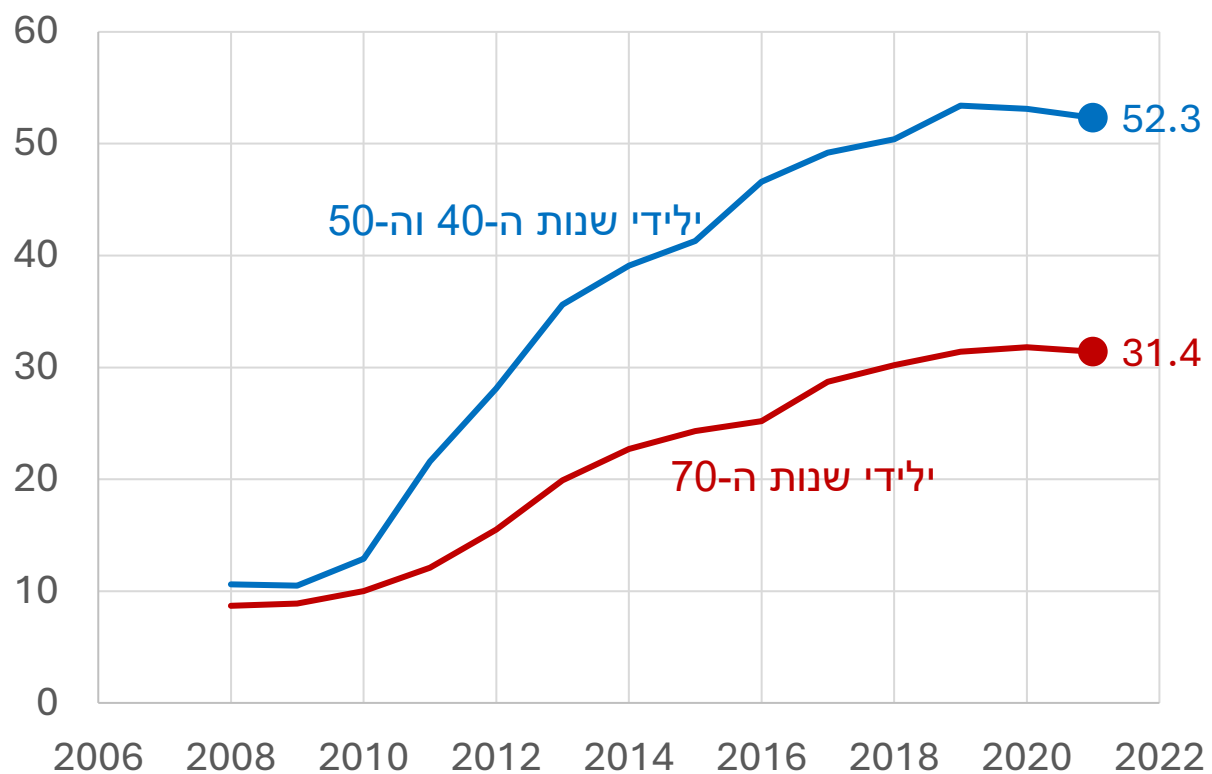

מדד הכנסה בקרב מי שהיו עצמאים ערב ההתנתקות

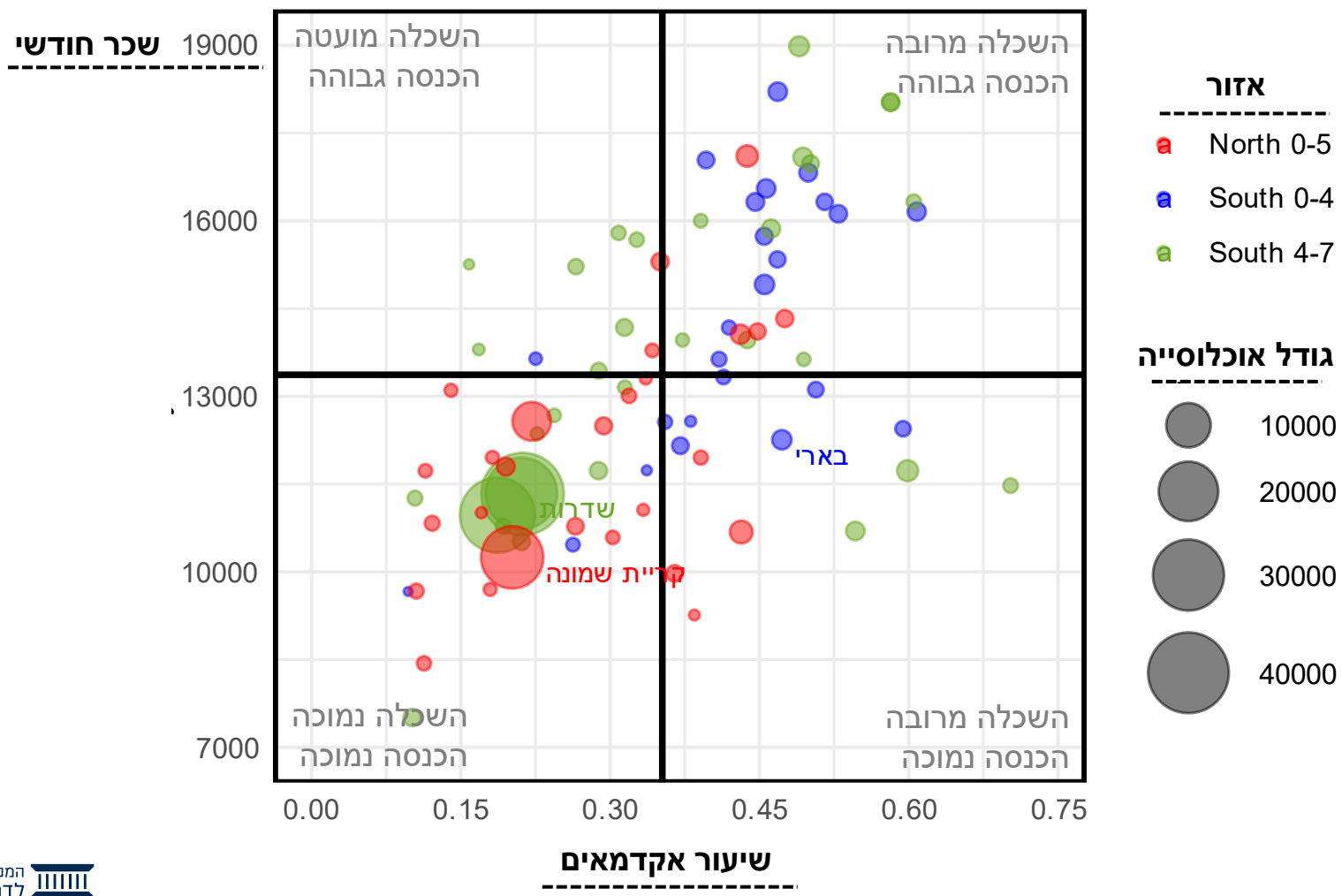

אנשים שפונו בצעירותם נטו פחות להתכנס אל הישובים הנפוצים בקרב קהילת המקור

שיעור המפונים המתגוררים בישוב שבו
מתגוררת רוב קהילתם המקורית (%)

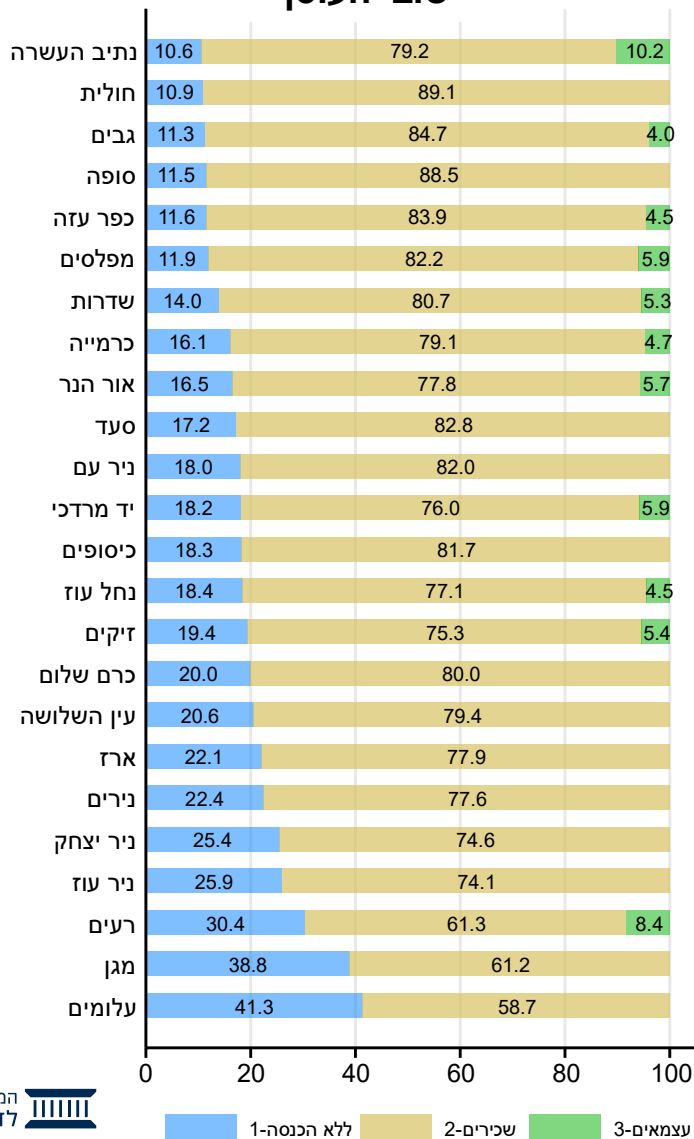

יישובי גבול הצפון מאופיינים ברמת הכנסה וברמת השכלה נמוכות, גם בהשוואה ליישובי העוטף נמוכות, גם בהשוואה ליישובי העוטף

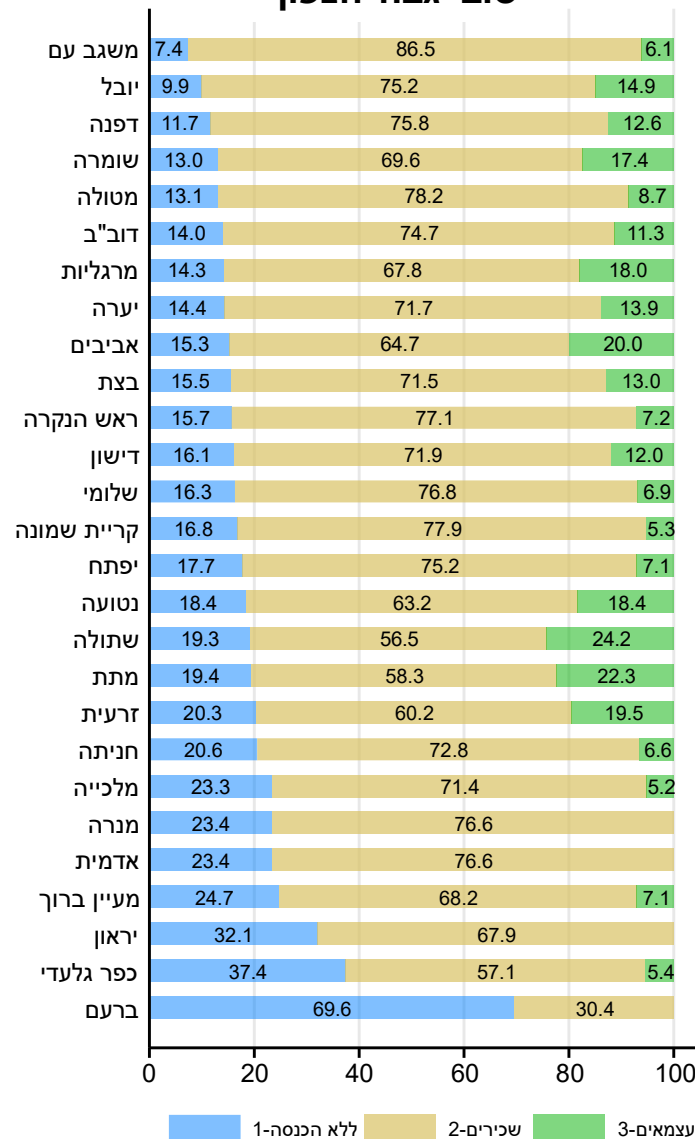

יישובי גבול הצפון מאופיינים בשיעור גבוה של עצמאים

יישובי העוטף

יישובי גבול הצפון

סיכום

1. הפגיעה בשכר ובתעסוקה של מפוני גוש קטיף הייתה **משמעותית בהיקפה ובמשכה**
2. ניתן לשער שהתוצאות מהוות **סף תחתון** לגבי הפגיעה המקבילה בקרב מפוני העוטף
3. נפגעו באופן בולט: **עצמאים, מבוגרים ולא-משכילים**
4. מאפייני המפונים בגבול הצפון מציבים אותם **כבעלי פגיעות מיוחדת**
5. **השאלות הפתוחות:** מועד החזרה לשובים, הרכב וזהות החוזרים

חדשות • מדיני ביטחוני

קהילת ניר עוז בסכנת פיצול: עשרות משפחות צעירות שוקלות לעבור לקיבוץ מחוץ לעוטף

כרבע מתושבי הקיבוץ נחטפו או נרצחו ב-7 באוקטובר, וכשליש מהשורדים מבקשים לעבור יחד לקיבוץ בית ניר, כקהילה. במנהלת תקומה הוחלט על הקמת ועדה בראשות שופט לבחון את המקרה ומקרים נוספים של התפצלות בקהילות עוטף עזה

קריאת זן שמירה

25

הארץ, 19 במאי 2024

תודה

כנס אלי הורביץ
לכלכלה וחברה
בצל המלחמה || 2024

ביישובי גבול הצפון העוסקים בחקלאות מבוגרים בהשוואה למקביליהם בעוטף

התפלגות הגילאים בענף החקלאות ובשאר הענפים:

